

ingediend op **19-A** (2021-2022) – Nr. 3-G
22 juni 2022 (2021-2022)

Verslag

namens de Commissie voor Leefmilieu,
Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie
uitgebracht door Piet De Bruyn en Stijn De Roo

over het ontwerp van decreet

houdende aanpassing van de uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2022

Documenten in het dossier:

- 19-A** (2021-2022) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
- Nr. 2: Amendementen
- Nr. 3-A t.e.m. F: Verslagen aan de Commissie voor Algemeen Beleid,
Financiën, Begroting en Justitie
- 18** (2021-2022) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
- 17** (2021-2022) – Nr. 1: Algemene toelichting
- 20** (2021-2022) – Nr. 1: Verslag van het Rekenhof over de aanpassing van de begroting
- 1302** (2021-2022) – Nr. 1: Ontwerp van programmadecreet

Samenstelling van de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie:

Voorzitter: Gwenny De Vroe.

Vaste leden:

Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Andries Gryffroy, Freya Perdaens, Wilfried Vandaele;
Bart Claes, Leo Pieters, Sam Van Rooy;
Stijn De Roo, Tinne Rombouts;
Steven Coenegrachts, Gwenny De Vroe;
Staf Aerts, Mieke Schauvliege;
Bruno Tobback.

Plaatsvervangers:

Annick De Ridder, Marius Meremans, Joris Nachtergaele, Axel Ronse, Nadia Sminate;
Carmen Ryheul, Stefaan Sintobin, Wim Verheyden;
Robrecht Bothuyne, Brecht Warnez;
Bart Tommelein, Bart Van Hulle;
Johan Danen, Chris Steenwegen;
Hannes Anaf.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

INHOUD

1.	Toelichting door de minister	4
1.1.	Omgeving	4
1.2.	Energie	4
1.3.	Klimaat	5
2.	Bespreking	5
2.1.	Omgeving	5
2.2.	Energie en Klimaat	6
3.	Indicatieve stemming	7
	Gebruikte afkortingen	8

Bijlage: zie [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be

De Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie besprak op 7 en 8 juni 2022 het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2022 wat betreft de bevoegdheden Omgeving en Energie van Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 19-A/1).

Ter voorbereiding van de bespreking van de begroting werd aan de leden gevraagd hun technische vragen op voorhand door te geven. De minister bezorgde hierover een schriftelijk antwoord op 5 juni 2022. Dit antwoord is terug te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

Het ontwerp van programmadecreet omvat geen decretale bepalingen die betrekking hebben op de beleidsdomein Omgeving, Energie of Klimaat.

1. Toelichting door de minister

1.1. Omgeving

Minister Zuhail Demir legt uit dat deze begrotingsronde werd opgevat als een technische begrotingsaanpassing, dat wil zeggen dat er slechts beperkte wijzigingen doorgevoerd zijn. Om die reden is er ook geen aangepaste beleids- en begrotings-toelichting opgemaakt. De wijzigingen ten opzichte van begrotingsopmaak 2022 worden toegelicht in de algemene toelichting (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 17/1).

Voor het deel Omgeving zijn er slechts een beperkt aantal wijzigingen. Als eerste wordt het budget voor de toelagen aan de drinkwatermaatschappijen verhoogd om de gestegen energiekosten bij Aquafin te dekken. De Vlaamse Overheid komt tussen zodat de waterfactuur, en met name de kosten voor de waterzuivering, betaalbaar blijven voor de eindgebruiker. Energie vormt een van de voornaamste kosten voor waterzuivering. In het vergoedingsmodel van Aquafin wordt daarom rekening gehouden met de energiekosten. Als blijkt dat dit bedrag onvoldoende is zal dat nadien rechtgezet worden. De exacte energiekosten worden immers na elk boekjaar berekend en vervolgens verrekend in het vergoedingsmodel van Aquafin. De Vlaamse overheid komt met andere woorden nooit meer tussen dan nodig. Daarnaast worden ook de middelen verhoogd naar aanleiding van de gestegen inflatie. Er is een stijging van de toelage aan de drinkwatermaatschappijen met 28,5 miljoen euro om deze kosten te dekken.

Wat betreft de middelen voor de Programmatorische Aanpak van Stikstof (PAS) is er binnen het beleidsdomein Financiën en Begroting een centrale provisie voorzien van 326 miljoen euro in vastleggingen. Deze provisie zal zowel de uitgaven van Landbouw als die van Omgeving dekken.

Wat PFAS betreft deelt de minister mee dat wanneer er ontvangsten zouden zijn vanwege vervuilers, deze zullen ingezet worden voor de aanpak van deze problematiek. Het is immers decretaal bepaald dat dergelijke ontvangsten geboekt worden op het Minafonds. De overeenkomstige uitgaven worden logischerwijs ook via het Minafonds voorzien.

1.2. Energie

Minister Zuhail Demir vervolgt dat de inval in Oekraïne grote onzekerheid heeft veroorzaakt op de markten. Hierdoor zijn de prijzen voor elektriciteit en aardgas sterk toegenomen. De Vlaamse Regering besliste om bijkomende maatregelen te nemen met betrekking tot woningrenovatie, namelijk:

- het verhogen van de tegemoetkoming voor de laagste inkomensgroep van Mijn VerbouwPremie van 35 tot 50 procent en voor de middelste inkomensgroep

- van 25 tot 35 procent voor premieaanvragen vanaf 1 oktober 2022 tot en met en 31 december 2023;
- het verhogen van de premies voor lucht-waterwarmtepompen van 1500 naar 3000 euro en de premies voor hybride warmtepompen van 800 naar 2000 euro voor investeringen met eindfactuur in 2022 en 2023 en dit zowel voor premieaanvragen bij Fluvius als binnen Mijn VerbouwPremie;
 - het verlengen van de verhoging van de premie voor dakisolatie voor investeringen met eindfactuur in 2022 en 2023 en dit zowel voor premieaanvragen bij Fluvius als binnen Mijn VerbouwPremie;
 - het tijdelijk verhogen van de doelstellingen hernieuwbare-energieproductie uit zon van 300 MW naar 400 MW en uit wind van 108 MW naar 150 MW, met een toename van het budget voor 2022 en 2023:
 - van 50 miljoen euro voor PV-premieaanvragen bij Fluvius;
 - van 14,2 miljoen euro voor aanvragen van de batterijpremie bij VEKA en later Fluvius;
 - van 20 miljoen euro voor calls groene stroom bij VEKA.

Om deze maatregelen te financieren wordt binnen de energiebegroting een provisie 'versnelling woningrenovatie en hernieuwbare energie' gecreëerd ter waarde van 210 miljoen euro voor 2022 en 2023. Daarvan heeft 93 miljoen euro betrekking op 2022.

Daarnaast worden er ook maatregelen genomen om de energiefactuur te drukken door de aankoop van groenestroomcertificaten. Daarvoor wordt 147 miljoen euro uitgetrokken via het Energiefonds om de energiefactuur te ontlasten.

1.3. Klimaat

Voor het onderdeel Klimaat zijn er twee wijzigingen ten opzichte van de begrotingsopmaak 2022.

In afwachting van een nieuw interfederaal samenwerkingsakkoord over burden sharing wordt dit begrotingsjaar met een provisie gewerkt. De ETS-prijzen zijn gestegen ten opzichte van de begrotingsopmaak 2022. Daardoor wordt er rekening gehouden met een stijging van de inkomsten met 59,5 miljoen euro en met de parameters van het vorige samenwerkingsakkoord.

Ten slotte worden ook de nodige middelen voorzien voor de aankoop van hernieuwbare-energiestatistieken. De provisie bij VEKA wordt opgetrokken met 2,6 miljoen euro.

2. Bespreking

2.1. Omgeving

Staf Aerts verwijst naar het antwoord dat de minister heeft bezorgd op de technische vragen. Daarin gaf zij aan dat er 1.411.000 euro voorzien wordt voor personeelskredieten. Gaat dat over extra middelen of is dat een verschuiving?

Daarnaast vraagt hij ook nog naar de situatie van het laboratorium van VMM. De overheveling naar VITO gaat niet door, maar daar is nog een versterking van middelen nodig nadat de middelen eerder werden teruggeschroefd. Is dat voorzien?

Minister *Zuhal Demir* antwoordt op de eerste vraag van *Staf Aerts* dat het inderdaad gaat over extra loonuitgaven, die voorzien zijn op het loonartikel binnen het departement.

Wat het labo betreft is het standpunt van de minister duidelijk, maar werd dat extra budget hier nog niet meegenomen. Dit zal worden bekeken bij de begrotingsopmaak van 2023.

2.2. Energie en Klimaat

Willem-Frederik Schiltz zegt dat met deze begrotingsaanpassing voornamelijk de middelen voorzien worden voor een aantal beleidsmaatregelen die al besproken en dus al bekend zijn. Vooral de focus op de versnelde renovatie is daarbij een van de belangrijkste aandachtspunten, net zoals de verlenging van enkele premies en de verruiming van de doelgroep van die premies.

De minister heeft aangehaald dat er meer inkomsten zullen zijn door de stijging van de ETS-prijzen. De CO₂-prijs staat nu rond de 80 euro per ton terwijl bij de opmaak van de begroting nog werd uitgegaan van ongeveer 50 euro per ton. De meerontvangsten zouden oplopen tot ongeveer 44 miljoen euro. Dat bedrag zou besteed worden aan bijkomende energetische maatregelen voor de bouwsector en de landbouwsector. 26 miljoen euro wordt voorzien voor de bouwsector. Kan de minister verduidelijken welke die andere energetische maatregelen zullen zijn of in welke richting zij denkt?

Stijgende inkomsten door een hogere CO₂-prijs betekenen ook een hogere uitgave van de indirect carbon leakage (ICL). Dit wordt voorgefinancierd via Innovatie, maar moet volgend jaar teruggestort worden vanuit het Klimaatfonds. Het principe van ICL wordt gesteund door Open Vld: bedrijven die hun best doen om zo energieneutraal mogelijk te zijn, moeten een level playing field houden met de buurlanden of de relevante handelspartners. Op die manier mag geen concurrentiehandicap gecreëerd worden. Maar dat betekent niet dat die bedrijven niet moeten gestimuleerd worden om steeds verder te innoveren. Als Vlaanderen een industriële hub kan worden van klimaatvriendelijke bedrijven, kan dat ook een concurrentieel voordeel zijn. Er werd al enkele keren aangekondigd dat dit systeem geëvalueerd of aangepast zou worden. Hoever staat het daarmee?

Hij is ook voorstander om forser in te zetten op de renovatiegraad van gebouwen. Door de verhoging en verruiming van de premies worden niet alleen meer kapitaalcrachtige eigenaars maar ook meer bescheiden eigenaars tot renovatie aangezet. Renovaties hebben echter een lange doorlooptijd. In welke mate zal het voorziene budget dan ook zorgen voor een realisatiegraad die hoog genoeg zal zijn?

Staf Aerts verwijst naar de uitspraken van de minister over het interfederaal akkoord over de klimaatinspanningen dat nog niet is afgesloten en waarvoor nu met een provisie wordt gewerkt. Enige tijd geleden werd gezegd dat het de bedoeling was om daar snel werk van te maken. Wordt een landing op korte termijn verwacht?

Minister *Zuhal Demir* zegt dat, wat de meerinkomsten betreft, er een verdeelsleutel werd afgesproken waardoor een deel ervan naar woningrenovaties gaat, maar waardoor ook landbouw een deel zal krijgen. De juiste cijfers zullen achteraf nog worden bezorgd.

Wat de ICL-compensatie betreft, werkt minister Jo Brouns aan een besluit van de Vlaamse Regering dat voor de zomer nog besproken zou worden binnen de Vlaamse Regering.

De provisie van 210 miljoen euro hangt af van hoe sterk die renovatiemotor aantrekt. Enerzijds is er de renovatieverplichting. Hogere premies zullen daarbij helpen. Minister Demir hoopt dat dit ook de prijs zal drukken van slecht geïsoleerde woningen want het is verbazingwekkend om te zien hoeveel men daar soms nog

voor vraagt. Het is goed om te merken dat de diensten die bezig zijn met de premieaanvragen nu heel druk bevraagd worden. Anderzijds is er momenteel ook een explosie van de kosten van bouwmaterialen. Dit kan remmend werken.

Op de vraag van Staf Aerts antwoordt de minister dat er momenteel intensieve onderhandelingen bezig zijn over de burden sharing. Ze hoopt om dit jaar nog een doorbraak te kunnen forceren. Dat is niet makkelijk. Er zitten drie ministers van Ecolo aan tafel, een minister van Groen en minister Demir van N-VA. Maar iedereen aan tafel heeft de wil om te slagen.

3. Indicatieve stemming

Het aan de commissie toegewezen gedeelte van de aanpassing van de algemene uitgavenbegroting 2022 wordt indicatief aangenomen met 7 stemmen tegen 2 bij 2 onthoudingen.

Gwenny DE VROE,
voorzitter

Piet DE BRUYN
Stijn DE ROO,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

ETS	emissions trading system
Mina	Milieu en Natuur
PFAS	poly- en perfluoralkylstoffen
PV	photovoltaic
VEKA	Vlaams Energie- en Klimaatagentschap
VITO	Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
VMM	Vlaamse Milieumaatschappij